

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre . . . . . 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítorsó térfogata . . . . . 20 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetését és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Szent István napján.

A világháború negyedik esztendejében, a mikor az emberi indulatok és szenvedélyek magasra tornyosodott hullámai között hányódnak vetődnek az államok és a társadalmak; amikor már a pusztulás szélén állanak a szelid és békés kultúra évszázados művei; amikor az önzés és a mesterségesen kiélezett nemzeti önérzetek szuronyhegyére kerül mindaz, a mi utba esik, amikor pokoli robbanószerek gyártására kell fordítani a nemzetek és társadalmak minden fölöslegét s nélkülözés és inség fenyegeti az európai társadalmak jó nagy részét: a bizonytalanná vált, földindulásra folytonosan hajló társadalmi talajon méltán hangzik a magyar nemzet siró éneke az után, a ki nálunk csaknem egy évezreddel ezelőtt megalapozta a keresztény kultúra békés műveit:

„Hol vagy István király,
Téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben
Te előtted sírván.”

„Rólad emlékezvén
Csordúlnak könnyei
Búval harmatoznak
Szomorú mezei.”

„Lankadnak szüntelen
Vitézlő karjai,
Nem szűnnek iszonyú
Sírástól szemei.”

A naiv hit odaadó egyszerűsége hangzik a szent ének szavaiból, amely bánatos ének akkor keletkezett, amikor háromszáz évvel ezelőtt a pusztulás veszedelme szakadt elárvult nemzetünkre s belső villongások is emésztették a pártokra szakadt szerencsétlen országot.

Most ugyan a nemzet őt megértő és vele együtt érző jó királyának uralma alatt él, de a végeláthatatlan világégés zsarátnokaiba sodortatva harcol és szenved a legborzasztóbb világháború viszontagságai között.

A vallásos hit legmélyebb értelmű fölfogására van szükség, hogy megtalálja a kivezető fonalat és a magasabb szempontokra vezető áttekintést ebben az általános fölfordulásban. — Mert borzasztó, ha a természet erői: földindulás, árvíz, szélvész, tűz pusztítják az emberi kultúra hajlékait; de a természet erői könnyebben lecsendesednek és azok pusztítása hamarabb véget ér, mint az emberi indulatok és szenvedélyek, a kihívó gyűlölködés és önzés fejtetőre állított helyzetei, kivált a mikor a kultúra és a technikai fejlődés leleményessége olyan magas fokra vitte a pusztító eszközök gyártásában, mint manapság.

Az ember szabadakarattal működik s épen az ő szabadakarata teszi olyan rettentővé az embercsoportok által végzett beláthatatlan pusztítást. Az isteni végzet csak lassan, évtizedekre kiható általános vonásokban tűnhetik föl az emberi társadalmakon, mert az egyesek működésébe nem avatkozik bele, hanem egyik erőt a másik által ellensúlyoztatva kormányozza a világot, elrejtve annak művei mögött.

Minél nagyobb a kultúra fejlődése, annál bonyolultabbá válik a világfejlődés megértése s annál inkább szükségünk van a régi együgyű,

gyermekded hit helyett az értelmes, belátó hitre, hogy el ne veszítsük a magasabbra emelkedő, áttekintő értelem vezérlő fonalát. — E nélkül a magasabbban áttekintő hit nélkül mindnyájan vagy bárgyu birkatömeg gyanánt húzódnánk össze a csapások alatt, vagy magunk is fölbátorodva a zsarólok és kiuzsorázók sikerein, nemtelen utakra tévednénk a háborús élet utvesztőiben.

Vagyunk még elegenden, akik meg akarunk állani a tisztesség és becsületes munka útjain, akik zökkenés nélkül óhajtuk a magyar társadalmat visszavezetni arra az utra, a melyen a béke szent művei virágoznak a jövőben, a Szent István alkotta kipróbált alapokon tovább fejlődve.

A megyei tisztviselők búcsúirata Lukács Gézához.

Lukács Géza volt főispán felmentésének megérkezése után a dobsinai jégbarlanghoz utazott pihenni s így a vármegyei tisztviselői kar nem bucsuzhatott el élő szóval tőle. Ezt helyettesítendő a megyei tisztikar a következő búcsúiratot küldte Lukács Gézához:

„Méltóságos Urunk!

Gömör és Kishontvármegyének tisztihara búcsút és meleg szívdobbanást küld Méltóságodnak!

Búcsúznia kell Méltóságodtól mint távozó főispánjától s a búcsúnak szívetszorító órájában a czifra szavak mindég tökéletlen muzsikája helyett az igaz érzésekkel teli szívnek szomorú hangján szeretne szólni.

Búcsúznia kell Méltóságod nemes alakjától, mint nemrégén eltávozott alispánjától és szeretné Méltóságod elé vinni a hétesztendő szeretteljes érintkezés és harmonikus viszony minden látketését oly üdén és hamvasan, mint ahogy a tiszta érzések az emberben megfogannak s mint ahogy harmatos és finom marad a virág színe akkor is, ha az Élet parancsoló szava a virágos kertből más tájakra tereli utainkat.

És búcsúznia kell Méltóságodtól mint harminczötven át hűséges és nagy munkatársától annak a vármegyei közigazgatásnak, amelynek mi is szolgálatában állunk s a búcsúnak talán ez a része a legnehezebb, hiszen Méltóságod nemes és bölcs volt mint főispán, energiával teljes és bennünket szeretve megbecsülő mint alispán, de a közös munka hatalmas érzésétől áthatva, gondolkodásának nobilitása, szívének nagy skálájú érzésvilága akkor élte legszebben a maga életét, mikor mindég egy gondolat volt velünk, egy érzés volt a miénkkel és egy sorban sorakozott velünk, ha kellett értünk, ha kellett másért, de mindég e szép vármegye nemes érdekeiért!

Ezt a búcsút nem Méltóságod kereste, ennek alkalmát nem a vármegye Méltóságodat bizalommal szerető közönsége adta ne-

künk. A politikai élet hullámos világában, ahol nem az érzések, de a hideg elvek dominálnak, más elvek jöttek a horizontra, amelyek messze estek Méltóságod meggyőződésétől s ez a hullámverés adta kezünkbe a toll gyenge szerszámját, hogy elkisérjük meleg szeretetünkkel hivatalából azt, aki minden hivatalában meleg szívvel szeretett bennünket.

Ez a búcsú nehéz és megharmatozta érzésünket úgy, mint a tavaszi virág habos szirmát a friss esték szellője.

De ez a búcsú a melegség és a szív lángjaival van megacézolva úgy, hogy mi Méltóságod nagy alakját erős szálakkal tartjuk szívünkbe s a szeretet bizalmával azt kérjük, méltóztassék a régi érzésekkel reánk gondolva, bennünket szívében ott tartani, ahol eddig érezhettük magunkat.

Az Istennek áldását kérjük életére s úgy érezzük, ezzel vármegyénknek egy jelentős és történelmi korszakára.”

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése.

E hó 13. án, hétfőn d. e. tartotta ülését a vármegyei közigazgatási bizottsága s az ülésen a választott tagok közül ott voltak: *Szent-Iványi Árpád*, báró *Hámos Antal*, *Hevessy Bertalan*, *Gömör Olivér*, *Széman Endre* és dr. *Radvánszky György*.

Az ülésen *Putnok Mór* főispán elnökölt. Megnyitójában szíves szavakkal üdvözölte a bizottság tagjait, melyekre *Hevessy Bertalan* válaszolt. Csodálattal látja, hogy a ranglétra minden fokán a vármegyei életben történt személyváltozások folytán mily kiváló képességű egyének kerültek s kívánja, hogy ezek virágoztassák fel e vármegyét. Az alispán melegen köszönte meg a személyére vonatkozó elismerést és a hivatalbeli bizottsági tagok nevében üdvözölte a főispánt.

Ezután az alispán jelentését olvasta fel *Gál István* vármegyei aljegyző. A jelentés beszámol azon kritikus helyzetről, mely a vármegyei közigazgatásban a tisztviselők újabb katonai behívása folytán előállott s a jelentés nyomán feliratot intézett a bizottság a szükséges munkakerék felmentése érdekében.

A jelentés ezután az élelmezési kérdésekkel foglalkozik s ezen tárgynál *Hevessy Bertalan* szólalt fel, elismeréssel adózva a közigazgatás e téren kifejtett munkájáért.

Végül az alispáni jelentés javaslatát elfogadva, felirattal fordult a kormányhoz a bizottság s kért oly értelmű intézkedést, hogy a burgonya és árpa szeszfőzésre egyáltalában ne legyen felhasználható s emberi élelmezésre és állati takarmányozásra szolgáljon.

A szakreferádákra került ezután a sor s ezek közül megemlítjük, hogy az állategészségügy állapota a szaporodó szájszél- és körömfájás esetei (64) miatt kedvezőtlen, a közegészségügy helyzete igen kedvező.

Ülés után a fellebbezési választmány gyűlésezett.

Városi képviselőtestületi közgyűlés.

Rimaszombat r. t. város képviselőtestülete augusztus hó 3-án rendes közgyűlést tartott dr. Kovács László polgármester elnöklete alatt.

A tárgysorozat tárgyalásának megkezdése előtt elnöklő polgármester bemutatta a közgyűlésnek gróf Serényi Béla kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezése alkalmából a közgyűlés üdvözlő táviratára küldött köszönő levelét.

A közgyűlés tagjai éljenzéssel vették tudomásul a meleg hangon tartott köszönő levelet.

A sok pontból álló tárgysorozatból kiemelendőknek tartjuk a következőket:

A szabadkai vizimalom bérbeadása tárgyában a közgyűlés egyelőre végérvényesen nem határozott. — Ezután a kaszinóépületre vonatkozó szóbeli árverés jegyzőkönyvét mutatta be a tanács a közgyűlésnek, amely szerint a legmagasabb ígért 135000 korona volt. Minthogy a közgyűlés korábban 150000 korona kikiáltási árban állapodott meg, az árverési jegyzőkönyvet egyszerűen tudomásul vette s a további értékesítés kérdésében nem kíván intézkedni.

Az 1918. évi esküdtek összeiró bizottságába a közgyűlés Juraskó Jakab és Zachar Gusztáv képviselőtestületi tagokat választotta meg.

A pénzügyigazgatóság alatti pinczehelyiségek bérbeadásától tekintettel arra, hogy a közlélemzés céljából magának a városnak is helyiségekre van szüksége, ez idő szerint a közgyűlés eltekint és saját használatára tartja fenn.

A rimaszombati vadászterületet a közgyűlés a rimaszombati vadásztársulatnak 1000 korona évi bér mellett 10 évre bérbeadta.

A közgyűlésen jelen voltak a tisztviselőkön kívül: Széman Endre, csetneki Gyürky Pál, dr. Zehery István, Sütő István, Bodor István, dr. Veress Samu, Simon Mihály, dr. Wallentinyi Dezső, Zachar Gusztáv, dr. Baksay Dezső, dr. Törköly József, dr. Rárósy Gyula, id. Rábely Miklós, Benyo László, Stolcz Zsigmond, Takács László, Juraskó Jakab.

Hírek a gömőri közlélemzés és közellátás világából.

„Külön rendelet“

ez a fogalom lett otthonos a legújabb rendeletek szövegében és úgy odatartozik hozzájuk, mint az ámen a Miatyánk végére.

Ha megjelenik egy rendelet, biztosra vehető, hogy nyitva maradt egy kérdés s erről „külön rendelet“ fog intézkedni.

A legutóbbi s a gazdasági szükséglet megállapításáról szóló rendeletből sem maradt ki s nekünk nemsokára „külön“ fejet fog kelleni tartani arra, hogy a rendeletek kaoszában ott-hon leszünk és esetleg egy „külön“ czellát valamelyes nyugodt helyen fekvő ideggyógyintézetben.

A vásárlási körzetkiterjesztésre vonatkozólag szombat délig semminemű intézkedés nem jött az alispánhoz, s így a nyugtalanság és bizonytalanság sok helyen érthetően hangosan nyilvánul meg. Az alispán állandóan szorgalmazza ezen kérdés elintézését, de mint a következmények mutatják, eredmény nélkül.

A visszatérhető gazdasági terménymennyiségek megállapítása. A hivatalos lap szerdai száma közli az idei buza-, rozs-, kétszeres-, köles-, árpa- és zabtermésből gazdasági szükséglet czimén feloldható, illetve vásárolható termények mennyiségének meghatározására vonatkozó rendeletet, a mely intézkedik a vásárlás mikénti eszközölése, az őrzési és raktározási díj megállapítása tárgyában is. — *Gazdasági cselédek és alkalmazottak részére* csak annyi terményt szabad számításba venni, amennyi a termelő által kötött szerződés szerint a cselédnek vagy alkalmazottnak 1917. évi augusztus 16-tól 1918. augusztus 15-ig tényleg jár. Vásárlás utján azonban csak azon cselédek részére biztosítható a konvenczió, akik a vásárlás idején tényleg szolgálatban vannak. A *lelkészek és tanítók* s más egyházi és községi (közbirto-kossági) alkalmazottak járandóságát legkésőbb 1917. okt. 15 ig kell kiszolgáltatni. Az *időszaki munkások* élelmezése czimén csak ott lehet fel-

oldásnak, illetve vásárlásnak helye, ahol a természetbeni ellátás eddig is szokásban volt. Ily czimen fejenként és havonként feloldható készlet 15 kilogrammot meg nem haladhat. — *Arató-rész, cséplő-rész czimén* még az idei termés után járó és az 1918. évi aratásnál és cséplésnél előlegképen szükséges mennyiségek tarthatók vissza. — *Vetőmag czimén* annyi vásárolható, amennyit az illető vidéken 1 kat. holdra felhasználni szoktak. Buzánál ez a mennyiség nem lehet több 100, rozsnál 110, árpánál 100, zabnál 90, zabosbükknőynél 90, kölesnél 20 kgr-nál. — Az állatállomány etetésére buza, rozs, kétszeres és köles fel nem használható s a gazdák csak a rendes állatlétszámnak megfelelő mennyiséget tarthatják vissza. Nehéz munkát végző ló — hatósági igazolvány alapján — 7 q zabot igényelhet egy gazdasági évre, a többi legfeljebb 5 q t, de csak ott, ahol legszigorubbban szükség van a zabbal való etetésre. Mennő-lóra 12 q. Két éven aluli csikóra 2 q -vehető számításba, egy éven aluli csikóra semmi sem. Öszvér és szamar részére ezen mennyiség kétharmadrésze oldható fel. Akik tengerivel hizlalnak, zabbal csak 1917. október végéig láthatják el magukat. Szarvasmarha részére 7 q abraktakarmány, hágbika részére 7 q árpa vagy zab, a fél éves koron aluli borju részére napi 50 deka árpa vagy zab tartható vissza. Egyéb-ként marhahizlalásra árpa és zab nem oldható fel, ugyszintén sertés, juh és kecske részére sem. Sertésállomány hizlalására ugyan árpa, zab fel nem oldható, de a háztartásban élő személyek szükségletének részére minden sertés után legfeljebb 5 q árpa visszatérhető. A termelő gazdasági szükségletét meghaladó számú sertést csak akkor hizlalhat, ha ezeket a sertéseket a *közfogyasztás számára leköti*. A hizlalásnak ezen módjára külön rendelet fog intézkedni. — Baromfiállomány eltartására csak ocsu oldható fel, még pedig tyuknál 35 kg., kacsa-nál, libánál és pulykánál 50 kg. — A rendelet ezután részletesen ismerteti a gazdasági szükséglet feloldásának, a vetőmag vásárlásnak a gazdasági szükségletre eszközözendő egyéb vásárlásnak módjait. Közli a rendelet a vásárlási igazolvány másolatát is. A visszahagyott gabona minden mm. után havi 30 fillér őrzési díjat és raktározási díjat állapít meg a rendelet.

A gömörmezei áruforgalmi r.-t.-nál a vármegye részére feltartott egyik felügyelő bizottsági tagságra az alispán Volkó Viktor pénzügyi számvizsgálót nevezte ki.

Rekvirálják a tojást a feledi járásban az országos közlélemzési hivatal elnökének felhatalmazása nyomán kelt alispáni rendelkezés folytán s az így összeszedett tojás-mennyiséggel Rimaszombat város szükségletét elégíti ki az alispán. A tojást a községi- és körjegyzők veszik igénybe s kötelesek a Gömörmezei Áruforgalmi r.-t.-hoz beszolgáltatni, mely hatósági üzem az alispáni utasításhoz képest bánik el vele. A tojásért 36 fillér térítési árat fizetnek a termelőnek. Igaz örömmel adjuk e hírt és utalunk arra, hogy utolsóelötti lapszámunkban mi pendítettük meg ezen rekvirálás eszméjét.

Lesz zöldség. Az országos közlélemzési hivatal elnöke a zöldség, gyümölcs és főzelék-forgalmi részvénytársaságtól nagyobb mennyiségű, több waggon tököt, paradicsomot, ugor-kát, hagymát, szilvát és zöldbabot utalt ki vármegyénk részére s ezen zöldség szétosztását a Gömörmezei Áruforgalmi r.-t. fogja végezni.

A kávéárak szeptember hó 16 ikáig a régiek maradnak.

A cukorellátás új rendjéről irtunk az elmúlt számunkban és utólag vesszük észre, hogy egy félremagyarázásokra alkalmas tévedés van hírtünkben. Azt irtuk ugyanis, hogy az „intelligencia“ részére havi 1 kgr. az iparosok és kereskedők részére havi 800 grammos fejkvóta van tervbe véve. Ezen méltánytalan intézkedés egyáltalán nem jelenti azt, hogy a kereskedők és iparosok tiszteletet érdemlő osztálya degredáltassék, amennyiben az 1 kg.-os fejkvóta a lateiner társadalom részére volt tervbe véve. Hogy a terv kivitele miképen fog megtörténni, az a statisztika adatain kívül attól is függ, mennyi cukrot bocsát majd a Cukorközpont az alispán rendelkezésére.

A mák maximális ára: 250 kor., — egy szerdán megjelent kormányrendelet szerint — a rakodóállomáshoz szállítva, zsák nélkül. Az 1917. évi máktermést a kormány zár alá vette és csak háziszükségletre s vetőmagra tartható vissza mák. Az igénybevett mákkal a Zsiripari Központ, a belőle készült pogácsával a Korpaközpont rendelkezik. A termelők minden 100 kg. mák után 30 kg. olajpogácsára tarthatnak igényt. Ennek árát a kormány egy későbbi időpontban fogja megállapítani.

Dán vaj érkezett az alispán rendelkezésére s Rozsnyó és Rimaszombat város kapta belőle. Rimaszombatban a tisztviselők beszerzési csoportja osztja szét s a tejcsernok hozza forgalomba. A vaj 10 dekás darabokban van s ára 1 kor. 34 fillér.

A maximális árak betartása. Az Országos Közlélemzési Hivatal Elnöke táviratban hívta fel az alispánt arra, hogy intézkedjék, hogy a gabonavásárlásoknál a maximális árak betartassanak s a maximális árak túllépői a legszigorubb büntetésben részesüljenek. Az alispán ily értelmű rendeletet ki is adott.

Gróf Vay Sándor gömőri internáltak között.

Gróf Vay Sándor, ez a multat szeretettel megíró magyar főúr, akinek közvetlen írásaiban nem egyszer csillan meg Gömör és a Gömör iránti vonzalom, valahol semleges földön álmodik „otthon“-ról, ahol mi élünk, háboruskodunk és küszködünk.

Semleges földön jártában egy Crimson-Rambler vérvörös virágaival befuttatott verandájú hotel mellett unatkozva, pipázó embereket látott, akik vásottas, ócska, vitorlavászon kitiljűkön magyar nemzetiszínű karszalagokat viseltek.

Beszélgetni kezdett velük s leírja érdekes beszélgetését a „Pesti Hírlap“ mult vasárnapi számában s ezen cikkéből ezen — s bennünket érdeklő — részleteit adjuk olvasóinknak:

„Egy másik nemzetiszínű karszalagos magyarhoz fordultam.

Ez már hamisítatlan turáni koponya volt. Gömbölyű arc. Barnás szemek. *Unverfälscht* szittya. Megkérdeztem, hová való?

— Gömörmezeibe, kérem alászan. Rimaszombatba.

— Aha, *Batyiba* — jegyeztem meg szülőföldje jargonjában. Gömbölyű ábrázatára még szélesebb mosoly telepedett. Szeme megcsillant, mint a Szent János-bogár a fűben.

— Hogyan, az ur talán szinte odavalósinak tetszik lenni?

Nem-mel feleltem. *Pestvármegyei* vagyok, mondottam. Büszkeséggel említvén az ország első vármegyéjét. — Am már régen külső országokba szakadtam. De valamikor, egyszer — régen jártam abban a görbe országban.

Erre megindult a szóáradata, akár valami sebesen zuhogó hegyi patak arra Tiszolcz tájé-kán. Széles, hadaró beszéddel, ahogy a gömőriek többnyire beszélnek, elmondta egész curriculum vitae-jét.

A nevét. Hogy Dobsinán, Sajó-Gömörön, Rimaszombatba, Rozsnyón járt iskolába. Kálomista pap akart lenni. Aztán kikerült Párisba és — nősabó lett. (No, ez ugyan nem épen homogen két mesterség — gondol'am magamban.)

— A híres Paquinnál is dolgoztam. Magyar, első mágnásasszonyokunk. — Mondotta büszkén.

De csakhamar megint Gömörre kerítette a szót. Eldarált egy csomó nevet onnan:

— Ösmertem a Nagy Elemér, a Maurer Oszkár meg a Szentmiklóssy főbíró urakat. Sajó-Gömörön a néhai nagy urat, Szentiványi Miklóst. A testvéreit, a József urat. Az fent lakott Csorbán. Liptóban. Az Árpád képviselő urat. Az egész híres ősi Szentiványi familiát. Mindent... Valóságos *szentiványi* ének hosszúságu előadást tartott nekem a különböző rendű és rangu gömőri nemes urakról. Valamikor magam is üdögéltem velük a rozsnyói *vasas* illatozó hársai alatt.

Persze, ösmerte a komát is. A jeles etnografiai író, Komoróczy Miklóst. Meg a sógorait. Minden iját fíját. Nagyt fíjt. Megtörtülgette a homlokát piros *szali* keszkenőjével — talán még valami gömőri kislánytól kapta — aztán elhallgatott és málázva nézett a messzeségbe. Tova

szálló fellegek útjára. A nagy csöndességben aztán, mintha egy pillanatra magam is a rozsnói hársak illatát éreztem volna. Mintha láttam volna a kvaterkázó vidám urakat. A korán elhalt, kedves *spécit*, ott a *Zsiga bácsi* restaurációjában. Mintha a feledhetlen jó Maurer doktor urala ott sétálgattunk volna a betléri park tisztaság ligetében, amelyet még a XIX. század elején élt nagy *aufklärer*, egyik nagy tudású Andrássy, a keresztnevét elfeledtem, Andrássy Józsefnek a testvérbátyja ültetett oda.

Egy fekete-képű, kicsit ragyavert, vékony emberke sündörgött mellénk:*)

— Én is magyar vagyok instálom *kecsit* csokolom. Trouvilleban muzsikáltam a bandával. Ott ért a háboru. Rochefort várába vittek. Ott szenvedtem. Éheztem, fáztam. *Vertek* is bennünket. Pedig mennyit tapsolt a *nyavalys* francia a hegedűnek Trouvilleban, Cabourban. Meg egyéb tengeri fürdőkben. Tíz esztendeig huztam a párizsi *Café de le Paixben*. — Komisz nép az instálom. — És lengyített a kezével.

Aztán cigányos sunyisággal kérdezte:

— Van itt egy rossz hegedűm. *Csináljak* egy nótát, instálom?

Tiltakozóan emeltem föl a kezemet. Valószínűleg nem akartam elérzékenyedni. Egy csekély pénzdarabot csuszattam a markába — és elkészöntem az internáltaktól.

Alig értem pár lépésnyire, halálosan szomorú hegedűhang szüremkedett át a fenyves átlátszóan csillámló levegőjén. Nem vagyok Ulysses. Vatta sem akadt nálam. Nem dughattam be a fületem. Kénytelen voltam hallgatni a magyar nótát, amit már oly rengeteg idő óta nem hallottam, Szívet-lelket megrikató volt az a nóta. — Egyszerre azonban mint ezt szokta tenni, vig, csapongó dallamba ment át a cigány. Megismertem a nótát: *Zöld erdőbe jártam — madarat is láttam...*

Hat esztendeje annak, hogy utoljára hallottam ezt a nótát. Akkor jött divatba. Egy borsodi, virágos kuriában, langyos augusztusi estén, sokat táncolt rajta a fiatalság. A szép, szőke, göndör Bónis Samuka táncolt a legszebben. Szép fiú is volt. *Reichstadti herceg*-nek hívta az asszony-népség. Most ott senyed kietlen orosz fogságban.

A borsodi kuriából akkor egyenest Párisba vitt az utam. — És messze-messze elvitt azóta ez az ut a patriától... De most, ahogy megtűtötte a fületem a nóta, mintha egyszeribe előttem állt volna az a kuria. A tágas szép park. A kék bársony butoros szalon. Hallottam a Samuka öcsémet, hogy veri össze a bokáját rangosan, mint nevezetes őse, Bónis György, eperjesi várkapitány uram és hogy danolja a módi nótát melléje:

— Fészkét rakott a fára...
Hej belebolondultam magába!

Egy kicsit csöndesen érkeztem vissza a hotelünkbe:

— Maga nagyon hallgatag. Fogadni mernek, megint valami *magyar motívumokról* gondolkozott. Mire való az...?

*) Ez valószínűleg *Oláh Bertalan* rimaszombati zenész, kinek családját francia internáltságából hazaküldötték. Az előbb említett rimaszombati származású női szabó pedig alkalmasint néhai *Kondék József* pékmester fia.

Kik üdvözölték az új főispánt.

*Putnoky Mór*icz főispánt kineveztetése és installálása alkalmából sokan és meleg hangú üdvözlésekkel keresték fel. Az üdvözlő levelek és táviratok íróit itt soroljuk fel:

Lukács Géza, Jaross Vilmos, Hámos Árpád, Prónay Mihály, Desseffy Árpád, dr. Hajcsi Sándor, Marton János, Hevessy László, Szontagh József, Dókus Ernő, Pósch Gyula, Diószeghy László, Rákossy Lajos, Bottlik István, Lukács Béla, Buzi Márton, Söldos Bertalan, Jákey Sándor, Marsó Károly, Tornallyay Zoltán, Láng Károly, Hönsch Ede, Csutor József, Gy. Farkas Gyula, Sándor István, Németh Györgyné, Darányi Ignác, Gömör kishontvármegyei általános tanító egyesület, Kuna Elemér, Gömör-kishontvármegyei községi és körjegyzők egyesülete, Rabin József, Solcz Árpád, Lőrinczy Judit, Dr. Osváth Gyula, Dr. Forgon Lajos, Garamy János, Soltész Adolf, Csehacek Vilmos, özv. Vajda Istvánné, Fonet Erzsébet, özv. Császár

Jánosné, Szepesi Zoltán, dr. Seres István, Kosztka Árpád, Glück Gyuláné, özv. Madács Imréné, Kossuth István, Nagyrőcei áll. elemi iskola igazgatósága, Ragályi Gyuláné, özv. Kovács Lajosné, Schönk Ödön, dr. Szelényi Jenő, Magnezitipar r. t. Nyustya, Kubinyi Aladárné, dr. Vesnyei János, Janssen Pál, Gosztonyi Mihályné, báró Mailáth Nándor, Létay Ernő, Homolya Andor, id. Törköly József, Tiszolci magyar kaszinó, Spengel Sándorné, dr. Fehér Gyula, özv. Váradi Dánielné, Schubert Arnold, Hodossy Elemér, Balog Sándor, dr. Keszler Lipót, özv. báró Luzénszky Henrikné, Szentmiklósy Kálmán, „Gömör-Kishont“ szerkesztősége, özv. Palecskó Lajosné, Nagy Imre, dr. Gaál Gusztáv, Komoróczy Miklós, Neumann Adolf, Pauks László, Holczmann János, Pósa Sándor, Batta Bertalan, dr. Ferderber Jakab, Rapaport, dr. Hercz Henrik, Farkas Bertalan, Györkös Pál, Csizsár László, Remetei I. Görög Gyula, Mersitz Lajos, dr. Basilides Barna, dr. László Hugó, dr. Osváth Jenő, özv. Holczmann Jánosné, Holló Arzén, Vargáné Scheffer E. Rozsnói takarékpénztár, Szoffer Jenő, Putnoky Józsefné, Czagany János, Eger—putnoki vasutársulat, özv. Tornaljai Dezsóné, Stephani Ervin, Koós Soma, Grundmann Frigyes, Juhász László, Marikovszky Géza, Lovassy főhadnagy, dr. Balog Ákos, Madarassy Gyuláné, Dusza János, dr. Urszinyi Gyula, Patay Gyuláné, Szent-Ivány József, Palugyay Mór, Gedéon Aladár, Dickmann László, Stojkovich József, dr. Horváth Tivadar, dr. Kármán Aladár, dr. Zoltán Elek, dr. Bajor Lajos, dr. Witt Sándor, dr. Hozáczy Ferencz, Molnár István, Walther Gyula, Horváth Béla, báró Barkóczy Ilona, báró Bartta Norbert, Beniczky Elemér, Fejér Miklós, Gosztonyi István, Löwi Adolf, báró Tornyai Schosberger Rezsóné, Steinhausz Béla, Bihary István, dr. Jarmatzky Sándor, Bartók Béla, dr. Gescheit József, Adler József, Marton Jánosné, ifj. Lubinszky Ödön, Zombory Richárd, dr. Bottláz Dezső, Oláh Gábor, Balajthy Sándor, Madarassy Elemér, Szűcs Ede, dr. Kálniczky Géza, Fáy Viktor, dr. Emersey Pál, Ligárt János, Török Kálmán, báró Manassy György, Farkas Ödön, Sarlay Soma, Szentmiklóssy Zoltán, Komáromy István, Farkas Géza, dr. Szentiványi Géza, Bernáth István, Madarassy Iván, dr. Halász Lajos, Hevessy Bertalan, Cseh István, Szűts András, Bosnyák Zoltán, Putnoky László, Nagy Elemér, Boross Zoltán, Lengyel Iván, Kovács Antal, Balás Barna, Janszky Gyula, Pulszky Garibaldi, Bornemisza Elemér, Szabó László, Szabó Nándor, dr. Biró Albert, Rakovszky György, Rottenbiller Fülöp, dr. Kovács László, Szűts Andrásné, Kebebrauch Gyula, Benedek István, Váradi Sándor, dr. Söldos Béla, Kobek Kornél, Molitörisz Zoltán, gróf Teleky Erik, Forró Oszkár, Hollán Sándor, Stetina József, báró Wlassica Gyula, gróf Serényi Béla, Jankovich Ottó, Putnoky József, Tóth Ferencz, Záborszky István, gróf Serényi János, Zaymus Vincze, Fáy Gyula, Radvánszky György, dr. Alitisz Aladár, gróf Károlyi József, Zombori László, id. Desseffy Arisztid, Abonyi Pál, Liptay Béla, dr. Szontagh Vilmos, Gál István, Gotthard Sándor, Széman Endre, id. Söldos Árpád, Horn Vilmos, Dittel István, Balajthy Sándor, ifj. Gosztonyi Mihály, Szilárdy Béla, Segesváry Ödön, Csizsár István, Török Gyula, dr. Baksay Dezső, Szentiványi Farkas, Hisnyai Heinzelmann Béla, Veith Béla, Hisnyai Heinzelmann Alfréd, Gaál Endre, Wuffka Ernő, Osváth Dániel, Porubszky Imre, Székely Sándor, Szontagh Zoltánné, Reinitz Mór, Blum Rezső, özv. Dráskóczy Lászlóné, özv. Stojkovich Emilné, dr. Lányi János, Kecskény Tibor hadnagy, Magyary Kossa József, Krosnyiczky János, Hagymássy Lajos, dr. Hirsch Alfréd, Feleky Ferencz, Szécsi Hugó, Payer János, Balás Lajos püspök, Kapy József, Cs. és kir. nyugati p. u. parancsnokság Budapest, Losonczy cs. és kir. kiegészítő kerületi parancsnokság, Székeskáptalan Rozsnó, Nagyrőce város tanácsa, Rozsnói bányabiztoság, Kereskedelmi és Iparkamara Miskolcz.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. **A kiadóhivatal.**

Hirek és vegyesek.

Az alispán üdvözlötte a bolgár királyhoz. Dr. Fonet Gyula alispán Ferdinand bolgár királyt uralkodásának 30 esztendősa évfordulója alkalmából a következő meleg hangú távirattal üdvözölte:

„Ő Felsége a bolgárok czárjának Szófia.

Gömör és Kishontvármegye közönsége nevében hódolatteljes szeretettel üdvözlöm Felségedet dicsősséges és áldásos uralkodásának harminczesztendősa évfordulója örömteljes alkalmából. Ez a vármegye, mely úgy érzi, hogy Felségednek nemes szíve a hűséges szövetség ragaszkodó érzelmein kívül kivételesen melegebb vonalmat táplál iránta s melynek földjét és népét Felséged mindig szeretettel keresi fel, a mélységes hála és hódolat érzéseivel együtt ünnepel ma azzal a derék néppel, amely az egy czélért kiomlott vér vaskapcsaival van dicső nemzetünkhöz hozzáfűzve.

Dr. Fonet Gyula, alispán.

A király születés napja. Pénteken, e hó 17-én ünnepeltük meg első izben királyunk születésnapját. Rimaszombatban, az állami épületek fel voltak lobogóva és a róm. kath. templomban ünnepi mise volt, melyet fényes papi segédlettel Széman Endre prelátnak pontifikált. A misén részt vettek az összes polgári hivatalok tagjai és a katonaság is.

Ünnepi istentisztelet. Vasárnap aug. 12-én hálaadó istentiszteletet tartottak a róm. kath. templomba a keleti harcstéren kivívott győzelemért, mely Csernovicz visszafoglalását eredményezte.

Ferdinand bolgár király jubileuma. Kedden, aug. 14-én volt 30 éves évfordulója annak, hogy Kóburg Ferdinand a fiatal magyar huszártiszt elfogadta a bulgár fejedelmi trónt. Bulgária lendületes fejlődése, harmincz évnek minden dicsősége az ő érdeme. — Uralkodói jubileumának napján azonban mi is ünnepeltünk. Hozzánk, magyarokhoz, oly közel álló felséges személye iránt őszinte szívből fakadó rokonérzésünk nyilatkozott meg a „Murány gróf“-jának vármegyénk székhelyén is. Az ünnepi istentiszteletet Széman Endre prelátnak véggezte teljes papi segédlettel, mely alatt Uthy Antal kántor szebbnél-szebb énekekkel emelte az ünnep fényét.

Személyi hírek. Putnoky Mór, aug. 14-én kedden hétén és pénteken tartózkodott Rimaszombatban s jövő héten kedden jön városunkba.

Dr. Fonet Gyula alispán a jövő héten hivatalos ügyben a Garamra utazik.

Perczel Dénes méneskari ezredes az elmúlt héten több napon át Rimaszombatban időzött.

Dr. Kármán Aladár kórházi igazgató-főorvos, segédszerkesztőnk családjával együtt négy heti tartózkodásra Balatonfüredre utazott.

Gróf Serényi Béla választása. E hó 14-én kedden volt a putnoki kerület országgyűlési képviselőválasztása, melyen egyhangú bizalommal gróf Serényi Béla lett megválasztva.

Egyházmegyei jegyző. A gömöri ref. egyházmegye általános tisztújítása alkalmával az egyik jegyzői állásra esett szavazatok Lukács Béla és dr. Seress István között megoszlottak, úgy hogy új szavazás lett elrendelve, melynek eredményeképen Lukács Béla várm. aljegyző, tart. tüzérhadnagy az egyházmegye jegyzőjévé meg lett választva.

Kitüntetés. Sarlói Sarlay Soma a közéletmezési hivatalhoz beosztott belügyminisztériumi miniszteri segédtitkár, gömöri földbirtokos a második osztályú polgári hadiérdemkeresztellett lett kitüntetve.

Miniszteriumi kinevezés. Barabári Kun József dr. miniszterelnökségi miniszteri osztálytanácsos, akit vármegyénkhez rokon kötelek fűznek, a miniszteri tanácsosi címet és jelleget kapta.

Bírósági kinevezések. A hivatalos lap pénteki száma közli, hogy Mészáros István, Vattay Albert és Fodor Zoltán rimaszombati kir. törvényszéki és Zehery Lajos hódmezővásárhelyi járásbíró a VII. fiz. osztályba, Gyürky István rimaszombati törvényszéki bírósági jegyző pedig a IX. fiz. osztályba lett kinevezve.

Hadi érdemkereszt. Serényi Béla gr. keresk. miniszter az I. oszt. polgári hadiérdemkeresztellett lett kitüntetve.

Állami erdőtisztítási előléptetések. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalnál kinevezte: *Fábián Béla* m. kir. erdőmérnököt főerdőmérnökké; *Alberti János* m. kir. segéderdőmérnököt erdőmérnökké és *Lukács Ottó* m. kir. erdőmérnök gyakornokot segéderdőmérnökké.

Miniszteriumi kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter dr. *Ladányi Dezső* miniszteri segédfogalmazót fogalmazóvá nevezte ki.

Kinevezés. A földmívelésügyi miniszter az állami kezelésbe vett községi stb. erdők kezelésének szolgálati ágazatában *Biloveszky Béla* erdőtanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőmérnököt, aki a közelmúltban a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalnak vezetője volt, a VII. fizetési osztályban erdőtanácsossá nevezte ki.

Jubileum. *Sztrék Ede* ujtantalfalvai plébános, immár 25 éve mult, hogy jelenlegi parochiáját elfoglalta. Távolságától, csendes kis falujában hívei szeretetétől övezve ünnepelte meg a nevezetes évfordulót, nem keresve a külső ünnepeket, csak közeli tisztelői keresték fel hajlékában, hogy a nemesen betöltött munkája s a lelki élet ápolása mellett eltöltött hosszú évek után üdvözülhessék és kifejhessék abbéli óhajukat, hogy lelkipásztori kötelességeinek további teljesítésére adjon neki a mindenható áldást, erőt, s állandó friss egészséget!

Vaskorona rend. Dr. *Kemény Dezső* a 16 ik honvédegyezred főhadnagya az ellenségkel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a vaskoronarend 3. osztályával lett kitüntetve. A vitéz főhadnagynak meg van mindkét signum laudissza és a 3. oszt. katonai érdemkeresztje.

Katonai érdemkereszt. *Knapp Gusztáv* 38 ik gyalogezredbeli nyugállományú őrnagy — *Lukács Margit* vőlegénye — az ellenségkel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát kapta a hadiékítménnyel és a kardokkal. — *Knapp Gusztávnak* — aki most a román fronton küzd — ezen kitüntetésen kívül a két signum laudissza is megvan.

Katonai kitüntetések. *Novotny Károly*, a 80. gy. e. főhadnagya és *Pollach Gusztáv* 80. gy. e. bel. százados szignum laudissza kapott a kardokkal.

Liptay Béla cs. és kir. főhadnagyt *Liptay János* jolsvai állami elemi és ipariskolai igazgató fiát a temesvári katonai parancsnokság a hadkiegészítés terén teljesített kitün. szolgálataiért dicsérő oklevéllel tüntette ki. Nevezettnek ez már a harmadik kitüntetése.

Ifj. Farkas Zoltán megsebesült. Ifj. *Farkas Zoltán* 5. honvédegyezredbeli hadnagy az elmúlt hetekben a bukovinai nehéz harcokban súlyosan megsebesült, amennyiben egy gránátszilánk a tüdejét érte. Ugy értesültünk, hogy a bátor hadnagy sebesülése bár súlyos, de nem veszélyes s hogy a javulás útján van. Atyja: *Farkas Zoltán* országgyűlési képviselő sebesült fia látogatására Kimpolungba utazott.

Halálozás. *Verebélyi Marzsó* György nyug. csendőrnagy — *Lovass Árpád* gyermekmenhelyi gondnok apósa — Maczonkán meghalt.

A Tompa-jubileum előkészítése. A jövő hó 28 án lesz Tompa Mihály születésének száz éves évfordulója s az ezen alkalommal rendezendő ünnepségek előkészítésére a legutóbbi megyegyűlés az alispán elnöksége alatt egy bizottságot küldött ki, mely első ülését e hó 27-én, hétfőn délután 3 órakor tartja a megyeháza kistermében. A bizottság tagjai: *Lukács Géza*, *Széman Endre*, *Czinke István*, dr. *Kármán Aladár*, dr. *Wallentinyi Dezső*, dr. *Sóldos Béla* és *Gál István*.

A „Sárosi Református Lapok” Czinke Istvánról. A „Sárosi Református Lapok” legutóbbi számában az egyházkerületi választásról írva vezető cikkében így üdvözlö *Czinke István* egyházkerületi főjegyzőt, rimaszombati ref. lelkészt: „Örömmel és tisztelettel üdvözljük az egyházkerületi tisztviselő

lők sorában a püspök után következő első tisztviselőt, *Czinke István* egyházkerületi papi főjegyzőt, akit szép tolla, az egész prot. egyház-társadalom elismerésétől övezett írói hírneve és az egyházigazgatásban szerzett sokoldalú jártassága egyaránt érdemessé tettek e kitüntetésre, aki a gömri Borsody J. hagyományainak oly méltó folytatója az imairás terén.”

Táncmulatság. E hó 20 án Feleden, a „Klein-féle” vendéglőben jótékonycélu táncmulatságot rendez a feledi ifjuság.

Beiratások az elemi iskolákban. A helybeli állami elemi fiu és leányiskolák növendékeinek beírása szeptember 3-án veszi kezdetét s tart 6 napon át délelőtt 8—11 ig, délután 2—4 óráig.

A kéményseprő kerületek szaporítása. A háború folyamán igen sok kéményseprő-segéd rokkant meg s ezeknek önálló kéményseprő kerülethez való juttatása szociális kötelességét képezi az adminisztrációnak. Az erre vonatkozó rendelkezés alapján törvényhatóságunk területén is tervbe lett véve a kerületek szaporítása s ezen kérdésnek előkészítése s ezzel kapcsolatban a vármegyei kéményseprői szabályrendelet módosítása tárgyában az alispán e hó 29-én az érdekeltek bevonásával értekezletet tart. Értesülésünk szerint ezen értekezleten a kéményseprői díjak felemelése is szóba fog kerülni.

Tüzeset Hanván. Hanva községben vasárnap, e hó 12-én éjjel 11 órakor tűz ütött ki, mely egy lakóházon kívül elpusztította négy gazdának: *Herman Jánosnak*, *László Istvánnak*, *György Józsefnek* és *László Jánosnénak* egész behordott termését, összesen 355 kereszt búzát, 118 kereszt árpát és 81 kereszt zabot. Ezenkívül a községi bírónak: *Tamás Miklósnak*, a kicséplő szalmája is elégett.

Községi polgári fiu- és leányiskola Poprádon, a Magas-Tátra alján. — Orvosilag ajánlott hely. — Tanulók német családoknál olesón elhelyezhetők. — Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál:

8—* **Horn József**, igazgató.

Erdőtűz. A Rimaszombat város határában levő Szibokor-pusztán e hó 15-én kigyulladt az erdő, a tüzet azonban sikerült hamarosan lokalizálni.

Pályázat. A rimaszombati kir. törvényszék elnöke a feledi kir. járásbírósnál betöltésre váró *irnoki* állásra pályázatot nyit. A pályázat határideje 4 hét, attól a naptól számítva, amikor a hirdetés a Budapesti Közlönybe harmadszor megjelenik.

Jótékony adomány. A rimaszombati és vidéke jótékony nőegylet javára adományozott pénzeket hálás köszönettel nyugtázza az elnökség. Egy anya 10 kor. özv. *Adám Henrikné* 4 korona.

A rekvirált háztartási fémek kifizetése. Dr. *Kovács László* polgármester tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a hadicélokra igénybevett háztartási fémek árát a katonai parancsnokság kiutalványozta s a kiutalt összeget a városi pénztár f. évi aug. hó 21. és 22. napjain a délutáni hivatalos órákban a pénz felvételére jogosultaknak kifizeti.

A rimaszombati „Apolló” színház új, magyaros motívumokkal díszített köntösben várja az évad megnyitását, mely szeptember hó elsején történik meg, amikor is báró *Eötvös József* klasszikus szépségű regénye a „*Karthauzi*” kerül bemutatóra.

Szerkesztői üzenet.

P. L.-né Budapest. Nagyon köszönjük. Amint helyünk lesz reá, tárcza rovatban közölni fogjuk.

G. J. Jeszte. Verseket e ak nagyon kivételesen közlünk. Jelenleg lapunk terjedelme nem engedi meg.

R... a Rimaszombat. Sajnáljuk nincs reá helyünk.

Megvételre keresek

használt de jókarban levő **meteor** vagy **Friedlandi** kályhát

Czim: MISKOLCZY LAJOS
RIMASZOMBAT.

Eladó ház

nagy udvarral **Szijasrtó-utca 14. B.**
Értekezhetni lehet **Demeter Mariskával** **Bátha** vagy **Pósa Istvánnal**
Rimaszombat **Rózsa-utca 28.**

Csépelésre

gőzcséplőgépre vállalok mindenféle terménynek csépelését, kik szolgálatomat igénybe ohajtják venni, forduljanak bizalommal alólírotthoz.

LECSŐ ANDOR géptulajdonos Rimaszombat

3 szobás modern lakást

mellék helyiségekkel együtt
azonnalra keresek.

Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Árverési hirdetmény

Csucsom község előljárósága közhírré teszi, hogy a község, illetve az urbéresség tulajdonát képező **vadászati és halászati jog** (752 kat. holdon) az 1883: XX. és a várm. szabályrendelet értelmében és az ugyanazon t. cz. 2 ik § ában felsorolt területek kivételével az **1917. évi augusztus hó 31-én d. e. 9 órakor** Csucsom községhezánál megtartandó nyilvános árverésen az 1917. évi augusztus 1-től 1927. évi július hó 31 ig terjedő időre haszonbérbe fog adadni.

Árverési feltételek Csucsom községhezánál és betléri körjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csucsom, 1917. augusztus 12 én.

Záborszky Ernő, **Ondrej Mihály,**
körjegyző. bíró.

Tanuló

felvétetik

Lefkovits Ferencz
nagykereskedésében, Rimaszombat.

EGY jéházból való FIU ki legalább 2—3 gimnáziumot végzett

tanulóul felvétetik

Szoyka Pál üzletébe Rimaszombatban.

HUDE CZ ISTVÁN

kályhás.

Rákóczy-utca 24 sz. (azelőtt Jánosi-utca)

Felvállal kályhák javítását és átrakásokat is és tűzhelyek készítését.

Uj kályhák raktáron. 10—10